

Více informací hledejte na:

www.ekospotřebitel.cz
www.pro-bio.cz
www.kez.cz
www.fairtrade.cz
www.czechfsc.cz
www.ekokom.cz
www.ekolist.cz
www.odpadyservis.ihned.cz
www.biospotřebitel.cz

Tento materiál byl vydán v rámci projektu
 „Rozvoj sítě environmentálních poradenských
 a informačních center Moravskoslezského kraje“,
 který je spolufinancován
 Evropským sociálním fondem
 a státním rozpočtem České republiky.
 Text: Mgr. Barbora Jůzová, ČSOP Salamandr 2007
 Design: Ing. Kuchař Jaroslav, JK-PRO Ostrava

Jak je poznáme ?

Na první pohled! České biopotraviny jsou označeny tzv. BIO zebrou a nápísem Produkt ekologického zemědělství. Nenechte se zmást, v zahraničí se pro odlišení biopotravin používají různé značky.

Česká republika

EU

Francie

Základním rysem ekologického zemědělství je kladný vztah ke zvířatům, půdě, rostlinám i krajině. Staví na tisíciletých zkušenostech našich předků a zároveň je upravováno přísnou legislativou ČR i EU.

Cukr, káva, limonáda, čaj ....

Káva, kakao, banány, čokoláda nebo čaj. To jsou každodenní součásti našeho jídelníčku. Věděli jste, že životní úroveň v zemích, odkud tyto potraviny pocházejí, je velmi nízká? Často chybí přístup k nezávadné vodě, odborné lékařské péči a vzdělání. Je zneužíváno dětské práce.

Pokud si chcete svůj šálek kávy nebo čaje vychutnat a přitom podpořit místní zemědělce, hledejte výrobky označené logem **FAIR TRADE**. Výrobky s touto známkou pomáhají zemědělcům v rozvojových zemích pracovat v důstojných podmínkách.

Za výrobky a produkty dostávají „férovou“ odměnu, která plně pokrývá výrobní náklady. Je vyloučeno zneužívání dětské práce a děti mohou navštěvovat školy.

Čím blíže, tím lépe!

Každý den křižují republiku kamiony naložené potravinami, které se od výrobců převážejí ke spotřebitelům. Je to ale nutné? Zkuste se ve svém okolí poohlédnout po místním producentovi zeleniny, sýrů, koření nebo pečiva. Podporou místních producentů ušetříte nejen životní prostředí, ale také peněženku, protože náklady za dovoz jsou započítány do ceny potravin.

Jak poznat pravou ekoznačku

Na výrobcích najdeme různé „ekoznačky“, které však vždy nemusejí znamenat, že se skutečně jedná o ekologicky šetrný výrobek.

Zelený bod (Der Grüne Punkt)

Značka se vztahuje pouze k obalu a znamená, že výrobce zaplatil poplatek do národního systému zpětného odběru a využití obalů.

Odhazující panáček

Symbol se vztahuje k obalu a napovídá, že má být odhozen do odpadkového koše a nikam jinam.

Ekologicky šetrný výrobek

Značka udělovaná Ministerstvem životního prostředí, která deklaruje, že označený výrobek je v dané kategorii šetrnější k životnímu prostředí a zdraví spotřebitele než výrobky jiné.

FSC

Označení dřeva a výrobků ze dřeva, které pochází z životního prostředí šetrného, sociálně přínosného a ekonomicky životaschopného lesního hospodářství. Koupí dřeva nebo dřevěných výrobků s touto značkou podporujete šetrné hospodaření v lesích a nepodílíte se na ničení ohrožených lesů a pralesů.

**Spotřeba vody a energií
 se promítá na účtu každé domácnosti.
 Šetrný hospodář ví nejen
 jak ušetřit svou peněženku,
 ale také jak ušetřit přírodu,
 krajinu nebo zabránit zneužívání
 dětské práce v rozvojových zemích.**

Šetrný hospodář ví, že ...

Odpadem je každá nepotřebná věc

Průměrný občan v České republice vyprodukuje za rok **200-300 kg** nepotřebných věcí (0,7 kg za den). Téměř třetinu odpadů tvoří obaly, které slouží svému účelu často velmi krátkou dobu.

Při ukládání odpadu máme možnost volby:

buď vše odevzdáme do směsných kontejnerů a popelnic nebo vytřídíme podle druhu a dáme do kontejnerů na tříděný odpad.

Podívejme se do přírody

V přírodních systémech odpady prakticky neexistují. Všechny látky se zapojují do víceméně uzavřených cyklů. Tříděním a opětovným využíváním surovin z odpadů napodobujeme koloběh přírody. Průměrný občan vytřídil v roce 2006 43,6 kg odpadu. Třídění odpadů se stalo běžnou součástí života téměř 70% obyvatel.

Co do popelnice nepatří ?

- nebezpečné odpady jako **elektrické akumulátory, baterie, zářivky, barvy nebo pneumatiky a léčiva**
- objemný odpad jako **staré koberce, umyvadla nebo stavební odpad**

- elektroodpad
- odpady, které mohou sloužit jako druhotné zdroje surovin (sklo, papír, plasty)

Kam s ním ?

- k ukládání nebezpečného a objemného odpadu slouží sběrné dvory, kontejnery na objemný odpad nebo obcí vyhlášené svozy
- elektroodpad se bezplatně odevzdává na sběrných místech, cenu za likvidaci jsme zaplatili v recyklačním poplatku při nákupu zboží

- pro sběr skla, papíru, plastů, kovů a nápojových kartonů jsou určeny speciální barevné kontejnery na tříděný odpad

Proč třídít odpad ?

Ušetříme tím nejen životní prostředí své a svých dětí, ale také naše kapsy. Čím více odpadu vytřídíme, tím méně ho bude v kontejnerech na směsný odpad, za jejichž vyvážení platíme.

Naopak za vytříděné odpady obec peníze dostane, a to se promítne v poplatcích za odpad, které platíme všichni.

Je třídění odpadů složité ?

Je to jednodušší, než si myslíte. Na PET lahvích můžete nechávat etikety i víčka. Jen je nezapomeňte sešlápnout! Z obálek nemusíte odstraňovat fóliová okénka, na papírech můžete nechat sponky. Kelímky stačí vyprázdnit, nemusíte je vymývat.

A co dál ?

Vytříděný odpad je surovinou, která se dále zpracovává. Z plastů se vyrábí například vlákna do spacáků nebo zahradní nábytek. Recyklovaný papír chrání vajíčka před nebezpečím úrazu. Skleněné lahve se přetaví opět na lahve jen jiných tvarů.

Jíst se musí, ale víme co jíme ?

Jídlo je jednou ze základních životních potřeb. Zatímco minimální množství postačující k životu je 2300 kalorií za den, průměrný Čech či Slovák zkonsumuje za den přes 3500 kalorií. V českém zemědělství se každý rok na polích použije tolik pesticidů, že by naplnily vlak o délce 180 vagónů. Bylo by mylné domnívat se, že drobek chleba zapomněl, jak se o něj starali, když byl ještě zrnkem na poli. Používání chemických látek v zemědělství zanechává stopy nejen na samotných potravinách, ale také v půdě či vodě. Mnohé potraviny křížují celý svět a urazí tisíce kilometrů, než se dostanou k nám do obchodů.

Ale jíst se musí...

Jaké máme možnosti ?

Jedním z řešení mohou být biopotraviny. Potraviny z ekologického zemědělství, kde jsou zákonem stanovená pravidla přísně kontrolována na každém kroku. Takto označené potraviny jsou zárukou toho, že při výrobě nebylo použito umělých hnojiv, pesticidů ani geneticky modifikovaných organismů. Cena těchto potravin není vykoupena devastací krajiny a utrpením chovaných zvířat. Jsou zdravější a chutnější, protože neobsahují zbytky pesticidů, antibiotik ani aditiva, tzv. éčka.